

Den Haag, 24 november 2025

Betreft: Bijdrage biotech aan een gezond, groen en innovatief Nederland

Geachte heer Van Haersma Buma,

Voor u als informateur ligt de schone taak om de volgende stap in het formatieproces te begeleiden. Hollandbio, de belangenvereniging voor de Nederlandse biotech, voorziet u en de formerende partijen daarin graag van advies en hulp omdat wij ervan overtuigd zijn dat onze sector een cruciaal onderdeel van de oplossing is voor een gezond, groen en innovatief Nederland.

Nederland staat als klein land bekend om grote daden. Sinds jaar en dag zijn we bezig met het bedenken van nieuwe oplossingen die ons leven beter maken. We zijn als land een koploper geweest in de tijd van de landbouwrevolutie, de digitale revolutie en ook op het gebied van biotech lopen we nu weer voorop. Biotech brengt ons mooie dingen. Het geeft ons de mogelijkheid om patiënten met ongeneeslijke ziekten te genezen, materialen zoals plastic zonder fossiele grondstoffen te maken, dierproeven en intensieve veeteelt naar het verleden te verbannen, en groenten en fruit op onbruikbare grond te telen.

Als we samen de wereld mooi willen overdragen aan de volgende generatie, is biotech onderdeel van de oplossing. Door deze ontwikkeling samen door te zetten creëren we de juiste voedingsbodem voor biotech. Dus laten we biotech omarmen en samen de spelregels afspreken. Laten we samen de stap vooruitzetten om zo te zorgen dat we de ontwikkeling van een mooiere wereld voor de toekomstige generatie niet vertragen.

Hollandbio wil dat Nederland een wereldwijde biotech koploper wordt en blijft. We delen die ambitie met de Nederlandse overheid, die in haar Rijksbrede integrale visie op biotechnologie inzet op een gezonde, groene en innovatieve toekomst voor Nederland en de wereld dankzij onderzoek naar, ontwikkeling én benutting van slimme biotech oplossingen. Met deze brief geeft hollandbio graag een aantal overkoepelende aanbevelingen mee, alsook suggesties specifiek voor innovatie, duurzaamheid en gezondheid, gebaseerd op ons eerder gepubliceerde Biotech Verkiezingsmanifest.¹ We dragen graag bij om in de komende kabinetsperiode gezamenlijk tot de beste keuzes, acties en spelregels te komen om onze nationale ambities op het vlak van biotech ten volste te realiseren.

Algemene aanbevelingen om de Nederlandse biotech een boost te geven

We hebben een sterke, samenhangende aanpak nodig zodat Nederland zijn koploperspositie in biotech kan waarmaken.

- De overheid versterkt de integrale en interdepartementale samenwerking op biotechnologie om aansluiting en afstemming tussen voor biotech cruciale departementen te waarborgen. Dit is noodzakelijk om de gestelde ambitie te realiseren.
- De uitvoeringsagenda van de Kabinetsvisie op biotechnologie vertaalt de ambitie om van Nederland een koploper te maken naar concrete acties, met ondersteuning en input van een Biotech Board met daarin een representatieve vertegenwoordiging van Nederlandse biotech bedrijven.
- Met de 3%-R&D-Actieagenda en de voor biotech relevante actieagenda's binnen de Nationale Technologiestrategie creëert de overheid de juiste omstandigheden voor biotech bedrijven - van klein tot groot - om te investeren in R&D en hun innovaties in Nederland in de praktijk te brengen.

¹ Zie ook: <https://www.hollandbio.nl/nieuws/over-de-hordes-naar-het-bordes-het-biotech-verkiezingsmanifest-2025/>

- Nederland zet zelf en in samenwerking met andere lidstaten rond de EU Biotech Act en andere relevante Europese trajecten hoog in: er moet een platform komen binnen de Europese Commissie waarmee we biotech beleidsvraagstukken integraal en daarmee beter kunnen oplossen. We zetten daarbij in op het vergroten van geschikte financieringsmogelijkheden voor biotech bedrijven, snellere en passende regelgeving om de goedkeuring van biotech innovaties te bevorderen, en oplossingen voor het zo breed mogelijk benutten van biotech innovaties in de praktijk in Europa.

Suggesties voor een innovatief en ondernemend Nederland

Laten we Nederland zo aantrekkelijk mogelijk maken voor biotech innovatie door slimme financiering, goede regelingen en stimulering van ondernemerschap.

- De overheid zet vol in op het zo inrichten en inzetten van publieke financieringsinstrumenten dat zij innovatie stimuleren en extra private investeringen uitlokken. Dat vraagt om de juiste vorm, omvang en voorwaarden van overheidsgeld voor biotech ondernemers en bedrijven in iedere fase van ontwikkeling, zodat zij in Nederland kunnen wortelen, groeien en bloeien.
- Door behoud of verruiming van fiscale instrumenten zoals de WBSO, Innovatiebox en medewerkersparticipatie kan de overheid het zo aantrekkelijk mogelijk maken om in Nederland te investeren in innovatie. Ze vergroten de opbrengsten van moed, talent en ondernemerschap – precies wat biotech koplopers nodig hebben om te groeien.
- De overheid zet zich in nationaal, Europees en globaal verband actief in voor een goede bescherming van intellectueel eigendom om het delen van en de doorontwikkeling van kennis te stimuleren – in het bijzonder via een goede dekking middels het octrooi- en het kwekersrecht, die beide essentieel zijn voor continue innovatie in de biotech sector.
- Kennis is pas waardevol als we die ook echt in de praktijk brengen, ofwel valoriseren. Het is belangrijk dat overheid en kennisinstellingen daarbij focussen op succes en impact op de lange termijn. Programma's als Biotech Booster en KTO's en TTO's krijgen structureel mandaat en middelen om deze brug tussen wetenschap, ondernemerschap en samenleving te slaan. Hierbij staat het maximaliseren van de aantrekkelijkheid voor (vervolg) investeringen, doorgroei en impact centraal.
- Ondernemerschap moet een hoog aangeschreven, aantrekkelijke en begaanbare route worden - of je nu student, onderzoeker of hoogleraar bent. Dat vraagt allereerst om meer aandacht voor dit carrièrepad en meer bewustzijn over de rol die ondernemers en bedrijven spelen in de maatschappij, en bovendien om aantrekkelijke voorwaarden die het starten van een bedrijf vanuit een kennisinstelling maximaal stimuleren. Kennisinstellingen krijgen meer financiële middelen vanuit het ministerie van OCW voor valorisatie als hun derde wettelijke taak, met als voorwaarde dat zij deze middelen inzetten voor een groter budget voor en een ruimer mandaat aan KTO's/TTO's.

Suggesties voor een betere wereld voor mens, dier en planeet

Innovatieve biotech producten verdienen een gelijke kans op de markt door beleid en regelgeving te richten op het stimuleren van klimaatvriendelijke alternatieven.

- Nederland zet zich in voor het breed benutten van moderne genomische technieken (NGT's) in Europa. Allereerst door aan te sturen op een spoedig Europees akkoord over het gebruik van NGT's bij plantenveredeling, en vervolgens door het voortouw te nemen voor de toepassing in micro-organismen.
- Nederland spant zich in voor optimale en efficiënte Europese goedkeuringsprocedures voor biotech producten, zoals de Novel Foods-procedure en andere procedures rond voedselproducten en - ingrediënten, materialen, biologische gewasbeschermingsmiddelen. Alleen met een gelijk speelveld ten opzichte van andere delen van de wereld kan Nederland en Europa concurrerend zijn als het gaat om biotech.
- Nieuwe ambities, beleid, wet- en regelgeving en veranderingen in de implementatie en uitvoering daarvan in de Europese Unie en Nederland worden eerst getoetst op de uitdagingen en behoeften van bedrijven met cruciale innovaties uit onder andere biotech.
- Biotech innovaties krijgen een duidelijke rol binnen het Nationaal Programma Circulaire Economie, verduurzaming van de industrie, biobased economie, het Klimaatplan en Europese initiatieven en programma's op dit gebied.
- De overheid maakt ruimte voor aanvragen en projecten rond biotech oplossingen op het gebied van voeding, materialen en duurzame processen binnen instrumenten als SDE++, het Klimaatfonds en het oplossen van de stikstofproblematiek.

- De overheid zet in op normering, beprijzing en het ombuigen van subsidies aan oude, meer vervuilende of belastende innovaties, zodat slimme biotech oplossingen een gelijke kans krijgen op het veroveren van een plek op de markt of in het supermarktschap.
- De overheid fungeert als launching customer, bijvoorbeeld door inkoop en gebruik van producten op basis van bioplastics in overheidsgebouwen of door duurzame voedselinnovaties en -ingrediënten te omarmen in kantines en catering.

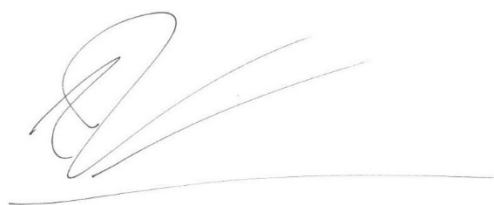
Suggesties voor gezondheid op maat voor iedereen in Nederland

Werk maken van gezondheid op maat zorgt voor snelle toegang tot de beste behandelingen op het juiste moment voor iedereen in de Nederlandse gezondheidszorg.

- Nederland innoveert zich uit het zorginfarct. We zorgen dat onze gezondheidszorg weer gaat werken voor mensen en patiënten, in plaats van meer mensen te laten werken voor onze gezondheidszorg.
- We investeren in gezondheid en gaan voor het juiste middel bij de juiste patiënt op het juiste moment. In ons geneesmiddel- en preventiebeleid is snelle toegang en maatwerk het uitgangspunt, met oog voor de specifieke eigenschappen van de interventie: van medicijnen voor grote patiëntengroepen tot weesgeneesmiddelen, cel- en gentherapieën of bijvoorbeeld nieuwe antibacteriële of antivirale middelen.
- We zorgen dat de data van de patiënt van vandaag de zorg van morgen vooruithelpt. We maken werk van een lerend zorgsysteem, middels een nationale gezondheidsdata-infrastructuur die het registreren, uitwisselen en benutten van zorgdata voor publieke en private partijen op een verantwoorde manier mogelijk maakt.
- De overheid zorgt voor specifieke en passende beoordelings- en vergoedingskaders, voor zowel geneesmiddelen als innovatieve ziektemodellen en diagnostiek. Voorspelbare en eenduidige procedures, vaste tijdslijnen en inspraakmogelijkheden zijn hierbij cruciaal.
- De overheid besluit binnen twee jaar over een passende toegangsroute voor nieuwe vaccins en de implementatie en uitvoering daarvan. Daarnaast zorgen we voor structureel voldoende budget voor bewezen effectieve preventieve interventies, bijvoorbeeld door een preventienorm in het leven te roepen.

Waar een wil is, is een weg, daarvan zijn we overtuigd. Nederland heeft alle ingrediënten in huis om de uitdagingen van deze tijd én van de toekomst het hoofd te bieden. Met biotech innovaties van eigen bodem maken we ons land gezonder, groener en innovatiever. Dus laten we biotech samen omarmen en duidelijke spelregels afspreken, zodat we de ontwikkeling van een mooiere wereld voor toekomstige generaties niet vertragen. Wij zijn graag bereid deze brief toe te lichten en wensen u veel wijsheid in de taak die voor u ligt.

Hoogachtend,

Annemiek Verkamman
Managing Director

